

Intro

Mentorointi korkeakoulussa

Tiia Ahola [00:00:10]: Tämä podcast on tuotettu osana DigiUra-hanketta, jonka tavoitteena on kehittää opiskelijoiden työelämässä tarvittavia geneerisiä taitoja, erityisesti liittyen digitaaliseen osaamiseen ja vuorovaikutusosaamiseen. Hankkeen tavoitteena on myös parantaa korkeakoulujen opettajien ja ohjaushenkilökunnan vuorovaikutustaitoja sekä tuoda työelämälähtöistä osaamista pysyväksi osaksi korkeakouluopetusta ja ohjausta. Hankkeen toteuttajina ovat Lapin ammattikorkeakoulu ja Lapin yliopisto.

Tässä podcastissa aiheena on mentorointi korkeakoulutuksessa. Haastattelijana toimii DigiUra-hankkeessa toimiva asiantuntija Tiia Ahola ja haastateltavana on liikunnanohjaajakoulutuksen lehtori Tommi Haapakangas.

Lapin ammattikorkeakoulun liikunnanohjaajakoulutuksessa aloitettiin mentorointitoiminta syksyllä 2022. Mentoroinnille koettiin tarvetta, kun aiemmin opiskelijat olivat kampuksella lähiopetuksessa, mutta syksystä 2020 alkaen koulutus muuttui monimuotokoulutukseksi. Monimuotokoulutuksessa opiskelijat ovat pääasiassa ympäri Suomea, eivätkä enää kampuksella muuten kuin lähijaksoilla, jolloin asiantuntijaksi kasvamiseen liittyviä spontaaneja kohtaamisia ei enää tule niin paljon. Toki opintojaksoilla tulee kohtaamisia opiskelijoiden kanssa, mutta kokemus meillä opettajilla on ainakin se, että ne kohtaamiset jäävät opetuksen alle ja ei niihin ole samalla tavalla aikaa, mitä oli lähiopetuksessa.

Idea jonkinlaisesta mentoroinnista tuli itseasiassa hankkeen alkuvaiheessa ja sitä lähdettiin sitten kehittämään hankkeen aikana. Ajatus oli luoda käytänteitä ja toimintatapoja, joita voitaisiin helposti kopioida myös muihin koulutusohjelmiin. Meillä liikunnanohjaajakoulutuksessa on luotu erilaisia opintopolkuja vähän sen mukaan, mihin opiskelija haluaa osaamistaan suunnata opintojensa aikana. Näitä polkuja ollaan tunnistettu aiemmin Oiva-hankkeessa ja ne on visualisoitu ohjauksen tueksi. Jos kiinnostaa nähdä ne, niin ne löytyy ihan meidän verkkosivuilta liikunnanohjaajakoulutuksen koulutuskortilta Lapin ammattikorkeakoulun sivuilta. Näille poluille haluttiin nimenomaan opiskelijan ammatillisen kasvun tueksi myös jotain toimintaa ja päädyttiin sitten kokeilemaan tällaista mentorointia, joka ei siis ole päällekkäistä toimintaa esim. opintojen ohjauksen kanssa, vaan enemmänkin sellaista asiantuntijuuden vahvistamista ja mahdollisuuksia opiskelijalle päästä juttelemaan asiantuntijuudestaan jonkun alan ihmisen kanssa.

Liikunnanohjaajakoulutuksessa mentoreina toimivat asiantuntijaopettajat, eli siis meidän koulutusohjelmassa opetusta ja ohjausta tekevät lehtorit ja opettajat. Mentorointivastuut eri opintopoluille jaettiin jokaisen asiantuntijan substanssin perusteella. Mentorit kokoontuvat kuukauden välein niin kutsuttuihin cross-talkkeihin, jossa jaetaan kuukauden aikana kertyneitä kokemuksia, kokemuksen pohjalta kertyneitä ideoita, suunnitellaan jatkotoimenpiteitä ja luodaan yhteistä visiota sille, mitä mentorointi juuri meidän koulutusohjelmassa voisi olla.

Tänään meillä täällä studiossa liikunnanohjaajakoulutuksen lehtori Tommi Haapakangas, joka toimii luontokasvatuksen asiantuntijapolun sekä hyvinvointivalmennuksen mentorina. Kerrotko, Tommi, miksi sä just oot tämän polun mentorina?

Tommi Haapakangas [00:03:32]: No terve vaan. Joo, kiitos esittelystä ja minkä takia oon tämän polun mentorina, niin liittyy ehkä näihin mun työelämäkontakteihin ja verkostoihin ja osaamiseen juurikin ihmisen hyvinvoinnista ja luontokasvatuksen menetelmistä. Pystyn ehkä tarjoamaan opiskelijoille oman verkostoni opiskelijan osaamisen kehittämisen tueksi.

Tiia Ahola [00:04:01]: No millaisia tavoitteita mentoritoiminnalla voisi sun mielestä olla korkeakoulussa?

Tommi Haapakangas [00:04:06]: Mun nähdäkseni mentoritoiminnan tavoitteet hyvin pitkälle liittyy siihen omaan henkilökohtaisen ammatillisen identiteetin tukemiseen. On se sitten verkostoitumista tai sitten sellaista systemaattista osaamisen rakentamista. Tai sitten ihan vaan, kun opiskelija ei välttämättä tiedä sitä, että onko tämä hänen juttunsa, niin sitten pääsee tuulettamaan niitä ajatuksia siitä, että mitä kaikkia mahdollisuuksia on. Hyvin usein opiskelijat, kun he tulevat opiskelemaan, niin heillä on uskomuksia ja odotuksia asioille, mutta he eivät välttämättä tiedä sitä koko liikunnan osaamisen kirjoa ja missä ammatinkuvissa ja minkälaisilla vahvuuksilla he voisivat sitä tulevaisuuden ammattiaan tehdä.

Tiia Ahola [00:05:00]: No jos ajatellaan, että varmaan tuollainen toiminta on myös sellaista, mitä opintojen ohjauksessa jutellaan. Miten sinä itse näet, että miten mentoritoiminta korkeakoulussa eroaa tämmöisestä opintojenohjauksesta?

Tommi Haapakangas [00:05:12]: No joo, ehkä se suurin ero on siinä nimenomaan työelämäyhteyksissä. Näkisin, että opinto-ohjaus keskittyy ohjaamaan sellaisille poluille, mitä siinä opinnoissa voidaan saavuttaa ja osaamista kehittää, mutta mentorin fokus on ehkä enemmän siinä työelämässä ja niissä työelämän haasteissa ja työelämän verkostoissa, että se näkökulma vaihtuu sinne, että miten näitä opintoja voisi käyttää hyväksi siinä tulevaisuuden työelämässä ja ehkä myös sellaista arvottamista sille, että minkälaista työtä haluaa tehdä.

Tiia Ahola [00:05:59]: Joo, ehkä noin asiat on myös sellaisia, mitä käsitellään opetuksessa, mutta miten mentoritoiminta eroaa opetuksesta?

Tommi Haapakangas [00:06:06]: Opetus on hyvin formaalia. Sen täytyy pohjautua olemassa oleviin arviointikriteereihin ja se on suunniteltua, että miten sitä osaamista kehitetään niissä opintojaksoissa. Toki sielläkin sivutaan näitä asioita ja avataan ovia opiskelijoille, mutta sitten ehkä mentoritoiminnan voisi ajatella, että se menisi tällaisen non-formaalin kohtaamisen ja kasvatuksen puolelle. Se, mistä lähdetään liikkeelle, ei ole välttämättä se tie siihen, mihin päädytään, tie ei myöskään ole kovin lineaarinen, että siinä annetaan myös tilaa mentori-aktori-parille toimia sen tilanteen vaatimalla tavalla. Minun nähdäkseni mentorina on hienoa huomata se, että kun sinä avaat jonkun oven, jota opiskelija ei tiedä edes olevan olemassa ja se päättyy kävelemään siitä, niin pääsee näkemään, mitä siitä seuraa. Se on täysin ennustamatonta ja se siitä ehkä tekeekin herkullista. Se on myös motivoivaa usein havahduttaa niihin asioihin, että hei, tämmöistäkin voi tehdä.

Tiia Ahola [00:07:16]: Kerrot tuossa, että se on semmoista ennustamatonta, mutta onko jotain, mitä sinä näet, että on semmoisia perustoimenpiteitä tai perusideologiaa tai ajatuksia, mitä siinä korkeakoulun sisällä tapahtuvassa mentoroinnissa olisi hyvä olla?

Tommi Haapakangas [00:07:31]: Ei ehkä tätä minun ajatusta voida erottaa ihan normaalistakin mentoritoiminnasta, mutta kyllähän se halu siihen mentorointiin ja mentoroitavana olemiseen pitää olla molemminpuolinen. Se ei ole sellainen, että josta saa opintopisteitä tai jotain voi pakottaa tai se kuuluu johonkin, vaan on nähtävä se molemminpuolinen hyöty ja halu. Toisaalta se on myös tavoitteellista toimintaa. Tavoitteet asetetaan aina yksilöllisesti sen mentorin ja sen mentoroitavan välillä. Ne prinssiipit ikään kuin johtaa myös sitä mentorointia. Kolmantena ajattelisin ehkä sitten sen, että mitä se mentori voi tuoda korkeakoulussa erityisesti. Meillä on aika laajat työelämäverkostot sitten kumminkin olemassa, niin me voidaan tuoda sitten niitä omia verkostojamme myös sen opiskelijan käyttöön. Erilaisten tarinoiden tai työharjoittelumahdollisuuksien tai casetehtävien näkökulmasta, että mihin sitä omaa mielenkiintoa voi suunnata.

Tiia Ahola [00:08:38]: Ehkä hankkeetkin voi toimia tällaisina työelämäyhteyksinä vai mitä ajattelet?

Tommi Haapakangas [00:08:43]: Joo, hankkeet on hyvä esimerkki siitä, että nekään ei ole kovin suunniteltuja tai on ne suunniteltuja siinä vaiheessa, kun niitä haetaan ja toteutetaan, mutta se, että minkälaisia hankkeita taloon tulee, niin se tuo aika mukavasti varianssia ja sellaista vaihtelua siihen opiskelijankin osaamisen suuntaamiseen, että ne on ehdottomasti myös ehkä poikkeuksellinen ympäristö tehdä tällaista korkeakoulumentorointia.

Tiia Ahola [00:09:10]: Miten sä ajattelet, että miten opiskelija saadaan sitoutumaan tällaiseen prosessiin?

Tommi Haapakangas [00:09:17]: Kyllä minä lähden siitä mahdollista-sanasta liikkeelle, että pakko -silläkin voidaan saavuttaa jotakin asioita. Mutta sitten se, että miten me pidetään huoli siitä, että opiskelija on tietoinen siitä mahdollisuudesta ja sen mahdollisista hyödyistä. Että se antaa jotain siinä hektisessä arjessa eikä tuo lisää rasittavuutta. Miten se hoidetaan? Mutta kyllä se perustuu lähtökohtaisesti tällaiseen haluun tehdä sitä ja haluun ottaa askelia sen oman osaamisen kehittämisessä johonkin suuntaan. Itse näkisin, että opetussuunnitelmatasolla me voitaisiin vapauttaa kaikille tällainen yhteinen viiden tai jopa kymmenen opintopisteen koko opintojen ajan menevä mentorointireflektioprosessi, jossa on lähitapaamisia ja tavoitteen asettelemisia ja siinä koko ajan peilataan sitä omaa kasvua, mutta vielä se ei meillä ainakaan opetussuunnitelmatasolla ole järkevä, että tällaisen kokeilun haluaisin tehdä.

Tiia Ahola [00:10:31]: Joo ja käsittääkseni tällaisia on muissa ammattikorkeakouluissa tällaista asian tuntijaksi kehittymisen opintojaksoja, jotka kuuluvat kiinteänä osana opetussuunnitelmiin.

Tommi Haapakangas [00:10:42]: Joo kyllä ja se ehkä poistaisi myös sitä ilmiötä, että opiskelijoista on tulossa kasvottomia opettajille. Monet opiskelee etänä niin paljon, että ne on nimiä paperilla. Siinä olisi kuitenkin jotain tarttumapintaa pienempään ryhmään esimerkiksi koko sen opintojen ajan, että väkisinkin he tulevat tutuiksi. Silloin myös ehkä se oman läsnäolon ja oman osaamisen tarjoaminen sen opiskelijan käyttöön voisi olla tuloksellisempaa tai vaikuttavampaa.

Tiia Ahola [00:11:14]: Onko sun mielestä mentorointi systemaattinen prosessi?

Tommi Haapakangas [00:11:18]: On ja ei. Se on suunnitelmallinen prosessi sen vuoksi, että siitä täytyy rakentaa sellainen systemaattinen prosessi, että se etenee, ja opiskelija tietää, että mitä tapahtuu ja milloin tapahtuu ja kenen vastuulla se on, mitä tapahtuu, jos tapahtuu. Mutta sitten taas se lopputulema ei mun mielestä ole niinkään sellaisen systemaattisen ajatusketjun tai kokeiluketjun tuotos. Pitää olla avoin, että mistä ovista kuljetaan ja minkälaisia oivalluksia tehdään. Tykkään itse sellaisesta ajatuksesta, että siinä vaiheessa kun huomaa, että se aktori kiinnostuu tai motivoituu ihmettelemään jotakin asiaa, niin on hedelmällistä lähteä kohti sitä eli käyttää ikään kuin sitä aktorin motivaatiota hyväksi sen mentoriprosessin edistämiseksi. Silloin ei voi olla liikaa jossain suunnitelmassa kiinni.

Tiia Ahola [00:12:21]: Mikä voisi olla paras lopputulema tällaisessa mentorointiprosessissa?

Tommi Haapakangas [00:12:26]: Mä näen sen sillä lailla, että kun molemmat oppii. Siinä on sellainen molemminpuolinen arvostus ja kunnioitus ja sellainen tasavertainen ikään kuin kollegiaalinen lopputulos. Ollaan työelämässä ja valmistutaan ammattilaiseksi ja pystytään silti olemaan tasavertaisia siinä asemassa, niin se on paras lopputulos.

Tiia Ahola [00:12:47]: Kun sä oot toiminut mentorina, niin mitä sä oot saanut itse mentorina sun mentoroitavilta?

Tommi Haapakangas [00:12:53]: Kyllä se on mielenkiintoinen matka. Toki niitä matkoja on erilaisia, mutta silloin kun opiskelijan innostus ja lentoon lähtö tapahtuu, niin ei se ole mikään arvo tai arvostus, mutta se on sellainen, mikä auttaa jaksamaan sitä työtä ja tietää, että siitä saa jonkunäköistä henkistä pääomaa. Kyllä se mulle on ainakin se ihmisen kohtaaminen siinä se arvo, mitä mä saan.

Tiia Ahola [00:13:26]: Koen omassa työssäni kaikista arvokkaimmaksi ne hetket, kun opiskelijan kanssa ollaan kahdestaan ja ollaan sellaisessa dialogisessa vuorovaikutuksessa, koska siinä jotenkin myös se oma ihmistuntemus kehittyy. Sitten ne uudet tarinat ja sellainen uudet asiantuntijapolut ja ajatukset ja ideat, mitä sillä on, niin se jotenkin avartaa myös omia ajatuksia siitä, että mitä se asiantuntijuus voisi olla.

Tommi Haapakangas [00:13:51]: Joo, sä sanoit ton tarinan. Se tarina on ehkä sellainen, mitä mä oon miettinyt. Oma tarkoitus opettajana on olla osa sitä tarinaa. Siinä vaiheessa, kun opiskelijassa tapahtuu joku muutos ja se nappaa siitä muutoksesta kiinni ja lähtee toteuttamaan itseään, niin se on ehkä se mun kontribuutio siinä mun ja sen opiskelijan tarinassa. Ei se, että mä vien sen kädestä johonkin A-pisteestä pisteeseen B, vaan se risteyskohta, että mitä silloin tapahtuu ja minkälaisen kokemuksen se opiskelija siinä kohtaan saa. Jos hän ikään kuin pääsee siitä siihen omaan vahvuuteensa kiinni, niin se on aika palkitsevaa.

Tiia Ahola [00:14:35]: Eli voisiko sanoa, että sellainen toimijuuden käsite on aika keskeisessä osassa kuitenkin tätäkin prosessia. Muistetaan se pitää ajatuksessa, kun sanoit tuosta, että ei kädestä pitäen viedä, vaan juuri se, että sen mentoroitavan toimijuus säilyy siellä kuitenkin sen koko matkan ajan. Sitä vaan tuetaan tietynlaisilla prosesseilla. Voihan se jossain vaiheessa olla kädestäkin pitämistä, mutta että kuitenkin se toimijuus on siellä se, mikä vahvistuu siinä asiantuntijuudessa.

Tommi Haapakangas [00:15:03]: Kyllä se toimijuus on ehkä oikea käsite. Tällainen, että käyttääkö push- vai pull-menetelmää, niin sillä on iso ero sen voimaantumisen näkökulmasta. Hyvä tapa myös mentorille on se, että hankkiudu aktoriksi jollekin, joka on tehnyt sitä mentorointia. Se on myös sellainen hedelmällinen kokemus, jos ei sitä itsellä ole.

Tiia Ahola [00:15:22]: No mitä sä sanoisit opiskelijoille, että kannattaako lähteä tällaiseen prosessiin?

Tommi Haapakangas [00:15:28]: Ehkä haluaisin tuoda sellaisen ajatuksen tähän opiskelijoille esille, että meillä on aika paljon nykyoppimisympäristössä korkeakoulumaailmassa ja koulumaailmassa hirveän paljon oikeuksia. Me tunnustetaan ja tiedostetaan meidän oikeudet, mutta selkeästi sellainen vastuunkantaminen, se vähenee. Mä oon huomannut sen tässä jo kohtuullisen pitkän urani aikana, että se vastuunottaminen ikään kuin vähenee. Tällainen mentorointiprosessi on äärimmäisen hyvä tapa päästä kiinni siihen ajatukseen, että mitä on oikeasti kantaa vastuu edes omasta itsestä, jotta voi kantaa vastuun muista. Se nyt tässä kohtaa tarkoittaa se vastuun kantaminen sitä opiskeluiden eteenpäin viemistä, johon toisaalta liittyy myös oppilaanohjaus, mutta sitten myös se oman asiantuntijuuden kehittäminen. Mistä opiskelija voi tietää sen, että mitä on tulevaisuuden asiantuntijuus? Mekään ei sitä tiedetä, mutta meillä on ehkä kumminkin jollain tavalla käryä enemmän siitä, että minkälaisen asioiden kanssa nyt työelämässä puhutaan, ja mistä se vastuu pitää kantaa, jotta me pystytään olemaan hyvinvoivia ja sitten myös tällaista yhteisöjä palvelevia kansalaisia.

Tiia Ahola [00:16:55]: Miten sä kuvailisit sitä mentoritoimintaa, jota meillä nyt tähän mennessä on tehty?

Tommi Haapakangas [00:17:00]: Niin kuin tuossa alkupuheessa sanoit, niin kyllähän se koostuu tällaisista kohtaamisista. Se kokemus on ihan tosi, että sen opetuksen aikana se tahtoo jäädä se kohtaaminen vähän vähemmäksi. Siihen nämä mentorointiratkaisut on sitten kehitetty, ja sellainen päästään

vähän puhumaan sen opetuksen ulkopuolellakin olevista asioista. Ja ehkä kiinni siihen jokaisen henkilökohtaiseen tarinaan. Tuossa aikaisemmin puhuttiin siitä myös sen aktiivisesta osallisuudesta siihen. Eli jokainen prosessi on tietenkin yksilö, ja se on itse asiassa sen aktorin vastuulla hyvin pitkälle, että se jossain vaiheessa lähtee edistämään sitä omaa mentorointiprosessia. Mentori on sitten tukena siinä prosessissa, ja osa tarvitsee enemmän, ja osaa ehkä ymmärtää myös sen mentoroinnin tarkoituksen toisella tavalla. Me ollaan luotu esimerkiksi tällaisia ammatti-identiteettiin liittyviä tulevaisuuden muisteluita, ollaan asetettu tavoitteita ja tässä on ollut mukana Digitarinaa tämänkin hankkeen kautta näissä prosesseissa. Ja ikään kuin siitä prosessista, kun ollaan päästy liikkeelle, niin sitten se jotenkin limittyy ehkä sen opiskelijan opinto-ohjauksen kanssa, että sitten se opiskelija lähtee toteuttamaan sitä omaa identiteettiä niiden opintojensa kautta. Joidenkin mentoroitavien kanssa sitten se yhteistyö on ollut paljon systeemaattisempaa, ja silloin ollaan päästy puhumaan esimerkiksi harjoitteluissa tapahtuvasta osaamisen kehittämisestä ja mahdollisuuksista, ja sen suuntaamisesta, ja sitten oikeastaan sen koko opintopolunkin rakentamisesta jonkun tietyn asiantuntijuuden varaan, että siinä kohtaa se varmaan alkaa limittymään sen opinto-ohjauksen kanssa.

Tiia Ahola [00:18:56]: Kiitos, Tommi, kun pääsit haastateltavaksi tähän podcastiin.

Tommi Haapakangas [00:19:00]: Kiitos. Tämä oli ihan mielenkiintoista myös itselle vähän jäsentää näitä ajatuksia.

Tiia Ahola [00:19:07]: Mulla on täällä linjoilla liikunnanohjaajakoulutuksessa opiskelevat ja liikuntapedagogin mentorointiryhmässä olevat.

Julia [00:19:15]: Julia, ensimmäisen vuosikurssin opiskelija.

Emma [00:19:19]: Emma, toisen vuosikurssin opiskelija.

Petra [00:19:22]: Ja Petra kanssa toiselta vuosikurssilta.

Tiia Ahola [00:19:25]: Ja me jutellaan nyt mentoroinnista, nimenomaan opiskelijoiden näkökulmasta.

Nyt te olette olleet tässä mentorointitoiminnassa viime syksystä lähtien. Osa vähän aktiivisemmin ja osa vähän vähemmän ja osa on tullut matkaan tässä puolessa välissä. Miten teit sen valinnan, että mille mentorointipolulle lähdet mukaan?

Julia [00:19:49]: Mulle se oli vähän melkein kuin itsestäänselvyys, koska en ole ikinä valmentanut enkä ajattele, että se olisi mun tulevaisuuden juttu. Tämä oli oikeastaan sellainen selkeä valinta.

Emma [00:20:04]: Kompiaan kyllä Juliaa. Ihan varmasti senkin takia, että liikuntapedagogiikka ja koulumaailma ja liikunnan opettaminen on tähtäimessä, niin totta kai sen kautta luonnollinen valinta lähtee tänne liikuntapedagogien mentoriryhmään.

Tiia Ahola [00:20:25]: Kertokaa te omia kokemuksia siitä, että mitä me ollaan tehty mentoroinnissa ja mitkä olette itse kokeneet kaikista antoisimmiksi jutuiksi tässä mentoroinnissa.

Julia [00:20:26]: Mun mielestä kiva, että nämä on tehty tämmöiseksi rennoiksi matalan kynnyksen tapaamisiksi. Tämä on tämmöistä kahvitteluhetki nimellä taitaa olla. Se on ollut kiva. Tännekin just tuosta fillaroin ja mietin, että no laitan pyörimään. Että ei ole niin justiin.

Tiia Ahola [00:20:55]: Miten Emma tai Petra?

Petra [00:20:57]: No, ne on olleet hyviä keskusteluja, vaikka ollaan puhuttu koulumaailmasta ja siellä tapahtuvista jutuista. Ja kaikki tuommoinen, harkkoihin ja näihin liittyvä.

Emma [00:21:09]: No, mulla ainakin mitä tulee mieleen, niin on just vähän sama kuin itse asiassa Pet-ralla, mutta se, että meitä on tämmöinen pieni porukka, niin sitten vähän niin kuin se, että se on tie-tyllä tavalla sellainen vertaistukiryhmä samalla. Että koska meilläkin on samantyyllisiä harkkapaikkoja ja sitten on just, no nyt on eri vuosiluokiltakin opiskelijoita, niin sitten pystyy vähän niin kuin antaa semmoista vertaistukea. On kuitenkin kaikilla se sama suunta, koska ollaan samassa mentoriryhmässä, niin sitten sen takia ehkä pystyy jakaa tosi hyvin niitä opiskeluun liittyviä juttuja, ja sitten just harjoit-teluihin, tai vaikka ihan sinne työelämäänkin jo, koska kyllähän sitäkin me jo pohditaan tietyllä tavalla.

Tiia Ahola [00:21:59]: Minkälaisia juttuja te odotatte, että mentorointitoiminnassa voisi vielä olla?

Julia [00:22:05]: Mulla ei tuu muuta mieleen, mutta kun mä tavallaan odotan, että melkein ihan sama, mitä mulla tulee, jotain mietteitä tai kysymyksiä, pohdin jotain, niin mä saan varmasti täältä sitten neuvoja ja vinkkejä niihin.

Emma [00:22:23]: Ja sitten mulle tuli mieleen myös, että nyt kun etenee opinnoissa, niin myös se, että tavallaan sitten saa sinne vaikka oparin kirjoittamisen vaiheissa ja näin, niin saa sielläkin ihan yhtä lailla sitä vertaistukea, mitä tähänkin mennessä.

Petra [00:22:41]: Vaikka nyt jos ajattelee, että kun itse ainakin ajattelin hakea sinne maisterivaihee-seen, niin sitten ehkä tännekin ilmestyy niitä, jotka hakee, niin sitten niitäkin pääsykokeita ajatellen, niin ehkä saa juttuseuraa ja apua ja jotain niihin.

Emma [00:23:04]: Niin ja mä voisin lisätä tuohon, että tuli mieleen, että siis semmoinenkin, mitä itse ajattelin, ja toki me aloitettiin uudella tavallaan, uudella rungolla, vai olikohan se opetussuunni-telma, niin meillä meidän ryhmä silloin 2021 syksyllä, niin mitä voisi olla sellaisia, mitä itse olisi ehkä tavallaan silloin kaivannut mentoriryhmää, joissa on jo ne tavallaan sen saman polun käyneet. Eli se, että tavallaan sieltä tulisi niitä vinkkejä myös siihen opintojen rakentamiseen, ja koska tässä on just erilaisia polkuja, niin sitten kyllähän joka polulla on vähän niin kuin ne eri, tai eri lailla rakentuu ne opinnot, niin sitten myös että siellä olisi niitä vanhempia, jotka on jo käynyt ne opinnot melkein lop-puun asti vaikka, ja sitten siellä olisi niitä uusia just aloittaneita, niin niille semmoisia liikkapedan vink-kejä, että miten rakentaa vaikka ne liikkapedan opinnot fiksusti; mitä kannattaa tehdä, mitä ei kannata tehdä esimerkiksi.

Tiia Ahola [00:24:13]: Voisiko siellä mukana olla myös meidän alumneja, meiltä valmistuneita opiske-lijoita, kertomassa, että mitä sitten ehkä tämän koulun jälkeen voisi tehdä niillä opinnoilla, joita on nyt sitten käynyt.

Petra [00:24:23]: Jes, oli mun mielestä hyvä idea silloin, kun kaksi meiltä valmistunutta kävi kerto-massa, niin pidin siitä, sai paljon tietoa, mitä ei tiennyt siitä niin kuin maisterivaiheesta, niin olisi kiva lisätä mahdollisesti, jos vaan näin saa sopimaan.

Outro